

УДК 330.212.86 (477)

Державна політика України у сфері діловодства в умовах становлення інформаційного суспільства: система пріоритетів

Л.А. СОКУР

Канівський гуманітарний інститут Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Канів, Україна, E-mail: ludvik2007@yandex.ru

Авторське резюме

Стаття присвячена генезису державної політики України в напрямку інформатизації сфери діловодства та інформаційного забезпечення суспільного життя через формування законодавчої бази як дієвого інструменту впливу на суспільно-політичні процеси та визначено її пріоритети в умовах становлення інформаційного суспільства. Метою статті є проведення аналізу сучасного стану державної політики у сфері діловодства, виявлення її пріоритетних напрямів в умовах становлення інформаційного суспільства.

Автор зауважує, що державна політика формується відповідними уповноваженими органами та представлена у вигляді нормативно-правової бази, в рамках якої здійснюється її реалізація. Аналіз нормативно-правової бази дозволив зробити припущення, що сфера діловодства на даному етапі має мінімально-достатню базу для врегулювання діловодних процесів. Разом з тим наголошено, що рекомендаційний характер окремих положень та розпоряджень дещо уповільнює процес стандартизації та уніфікації документів, розпочатий в Україні. Прогалиною є відсутність галузевого закону «Про діловодство», що певною мірою гальмує впровадження єдиних правових засад побудови діловодства в державі.

Отже, приведення вітчизняних діловодних процесів та методики роботи з документами відповідно до європейських стандартів в умовах глобалізації та інтеграції в європейське співтовариство на даному етапі є пріоритетом державної політики у сфері діловодства. Поряд з цим, це не має бути сліпе копіювання європейської системи. Тому компромісом може стати ухвалення галузевого закону «Про діловодство», що дозволить адаптувати нормативно-правову базу до міжнародних норм при максимальному врахуванні національних інтересів, та сприятиме інтеграції в єдиний світовий інформаційний простір і задоволенню суспільних потреб у регулюванні даної сфери в межах своєї країни.

Ключові слова: державна політика у сфері діловодства, інформаційне суспільство, інформатизація, законодавство, міжнародний стандарт, стандартизація, уніфікація

The state policy of Ukraine in the office-work sphere in conditions of becoming the informational society: the system of priorities

L.A. SOKUR

Kaniv institute of humanities by Pavlo Tychyna Uman state pedagogical university, Kaniv, Ukraine, E-mail: ludvik2007@yandex.ru

Abstract

The article is devoted to the genesis of the Ukraine's state policy in the direction of informatization the office-work sphere and information support of public life through the formation of the legal framework as an effective tool to influence on the social and political processes and defined its priorities in conditions of becoming the informational society.

The article aim is to analyze modern condition of state policy in the office-work sphere, identification of priority directions in conditions of becoming the informational society.

The author notices that state policy is forms by the appropriate authorities and presents as the legal and regulatory framework where carried out its realization. Analysis of the legal and regulatory framework allowed to make the assumption that the office-work sphere at this stage is minimally sufficient basis for regulation of business processes. At the same time highlighted that the advisory nature of certain provisions and directives somewhat slow process of standardization and unification of documents, begun in Ukraine. Gap is the lack of the industry law «About office-work sphere», which to some extent slows down the introduction of common legal principles in the state office-work sphere.

In conclusion, bringing the national office-work sphere's processes and techniques of working with documents in accordance to European standards in the context of globalization and integration to the European community at this stage is a state policy's priority in the office-work sphere. At the same time, it should not be a blind imitation of the European system. Therefore, a compromise can become an adoption of the industry law «About office-work sphere», what can adapt the legal and regulatory framework to the international standards while maximizing the national interests, and facilitate integration into a single global information space and the satisfaction of social needs in the regulation of this sector in the country.

Keywords: state policy in the office-work sphere, informational society, informatization, legislation, international standard, standardization, unification.

Постановка проблеми. В умовах розвитку інформаційного суспільства та процесів інформатизації, що охопили всі сфери суспільного життя, дедалі зростає роль діловодства як окремої складової процесу інформаційного забезпечення на всіх рівнях управлінської діяльності.

Аналіз досліджень і публікацій. Дослідження державної політики у сфері діловодства зумовлене підвищенням значущості документального супроводу управлінських рішень в умовах інформатизації суспільства та зростанням інформаційного попиту. Саме тому останнім часом дещо зросла увага як науковців, так і практиків до питань діловодства та документознавства, про що свідчать праці В. Бездрабко, О. Загорецької, С. Кулешова, І. Петрової, Ю. Палехи, В. Савицького, Н. Сальнікової та інших.

Мета дослідження. Проте, державна політика у сфері діловодства як об'єкт наукового дослідження розглянута недостатньо. Тому метою даної статті є аналіз сучасного стану державної політики у сфері діловодства та виявлення її пріоритетних напрямів в умовах становлення інформаційного суспільства.

Виклад основного матеріалу. Як відомо, документи є носіями важливої інформації, без якої успішна діяльність сучасної організації була б неможливою. Розуміння того, що ділова сфера – одна з основних життєво необхідних галузей діяльності людства, через яку за допомогою ділових паперів, документів, листів встановлюються офіційні, службові, ділові відносини між закладами, установами, підприємствами, державами, а також налагоджуються партнерські стосунки між людьми, дозволило поставити її в рівень з іншими суспільно значущими сферами життєдіяльності, такими як економіка, політика тощо.

Отже, ми маємо всі підстави стверджувати, що в умовах стрімкого росту кількості ділової документації сфера діловодства набуває неабиякої значущості на рівні держави, оскільки від раціонально організованого діловодного процесу залежить кінцевий результат діяльності. Саме тому сфера діловодства на сьогодні вимагає активної державної підтримки, яка реалізувала б себе через державну політику в сфері діловодства, під якою ми пропонуємо розуміти цілеспрямовану діяльність держави щодо розв'язання суспільних проблем, досягнення і реалізації загальнозначущих цілей розвитку у сфері діловодства.

Поняття формування державної політики в сфері діловодства охоплює процес від зародження думки, наміру тощо і до її наукового обґрунтування у вигляді концепцій, нормативних актів, законів з викладенням очікуваних результатів. Відтак, саме через законодавчу базу (як інструмент впливу на всі соціальні ін-

ститути та суспільство в цілому) держава здійснює своє регулювання, визначає мету, пріоритети, завдання, передбачає розвиток подій і ситуацій, програмує дії суб'єктів управління тощо. Інформаційне суспільство вимагає від держави рішучих змін в організації інформаційного забезпечення на всіх рівнях. За таких умов і служби діловодства перетворились на потужний інструмент, який через процеси управління документацією здатні забезпечувати необхідною інформацією всі структурні підрозділи, сприяти дієвій комунікації між управліннями та виконавцями. Отже, на сьогодні діловодство з суто механічної роботи з управлінською документацією перетворилось на високотехнологічний виробничий процес, своєрідну систему організаційного, інформаційного, аналітичного, правового, ретроспективного та прогнозного забезпечення її функціонування, документування управлінської інформації й організації обігу службових документів, в т.ч. електронних.

Тому не випадково, що метою служби діловодства сучасні науковці, поряд з документальним забезпеченням управлінського процесу, називають і надання документно-інформаційних послуг та забезпечення необхідною своєчасною інформацією для прийняття управлінських рішень [2].

Виходячи з вищевикреслених обставин, держава протягом останніх десяти років значно активізувала законотворчу діяльність щодо інформатизації сфери діловодства на всіх рівнях.

Щоб визначити пріоритети держави в формуванні державної політики в сфері діловодства, вважаємо за доцільне провести аналіз нормативно-правової бази.

Передусім нормативно-правову базу України в сфері діловодства складають документи, які умовно можна розділити на три групи. Першу групу становлять закони, які покликані регламентувати загальні засади політики держави у сфері інформатизації в цілому й діловодства зокрема. Другу – правові акти міжвідомчого характеру (Постанови Кабінету Міністрів та інших міністерств у межах компетенції) на основі яких розробляються нормативні документи, які можна об'єднати в третю групу – різного роду типові та примірні положення, правила та інструкції з діловодства конкретних органів законодавчої та виконавчої влади, органів місцевого самоврядування тощо.

Слід відзначити, що прогалиною сучасного законодавства в сфері діловодства є відсутність галузевого закону «Про діловодство», що певною мірою гальмує впровадження єдиних норм створення управлінської документації, роботу із службовою документацією та встановлення єдиних правових засад побудови діловодства в державі. Проте інформатизація в сфері діловодства: робота з електронними документами,

впровадження електронного документообігу, застосування електронного цифрового підпису – є невідворотним процесом, що потребує державного регулювання та підтримки.

Відтак процеси інформатизації в сфері діловодства регулюються суміжними законами, указами Президента та постановами Кабінету Міністрів, такими як: Закон України «Про інформацію» (1992р.) [16], «Про Національний архівний фонд та архівні установи» [17], «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» (1994р./ в редакції 2005р.) [13], «Про Національну програму інформатизації» (1998р./ в редакції 2002р.) [18], «Про обов'язковий примірник документів» (1999р.) [19], «Про електронні документи та електронний документообіг» (2003р.) [6], «Про електронний цифровий підпис» (2003р.) [5], Указом Президента України «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні» [14], Постановами Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи «Електронний уряд» [15], «Про затвердження Положення про національний реєстр електронних ресурсів» [3] та його розпорядженням «Концепція формування системи національних електронних інформаційних ресурсів» [8], Наказами Державного департаменту з питань зв'язку та інформатизації «Про забезпечення реалізації заходів щодо включення електронних ресурсів до Національного реєстру електронних інформаційних ресурсів» [7], «Про визначення головної організації з питань формування системи національних електронних інформаційних ресурсів» [4] та низкою інших.

Окремі з цих законодавчих актів безпосередньо організації діловодства не стосуються, однак значною мірою впливають на його технологію, а відтак регулюють його окремі елементи. Наведений вище перелік законів, постанов, рішень, указів містить певні норми і вимоги до організації електронного документообігу на підприємствах, в установах і організаціях, використання ними електронного цифрового підпису, окреслює загальні підходи до формування умов зберігання в архівах електронних документів тощо.

Формування державної політики в сфері діловодства в напрямку його інформатизації та приведення у відповідність з потребами інформаційного суспільства було розпочато з 1992р., прийняттям Закону України «Про інформацію» [16]. Саме цим законом вперше в українське діловодство офіційно було введено такі поняття як інформація, державна інформаційна політика, інформаційна діяльність, офіційні документовані дані визначені як адміністративна інформація, а документована інформація

визначена об'єктом інформаційних відносин.

Таким чином, сфера діловодства крок за кроком почала включатися в процеси інформатизації, використовуючи нові інформаційні технології роботи з документами, що вимагало додаткового державного регулювання. Тому незабаром було ухвалено закон «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», який був покликаний регулювати відносини у сфері захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах і поповнював термінологічну базу діловодства новими поняттями.

Проте питання переведення діловодства на новий рівень відповідно до потреб інформаційного суспільства вимагало комплексного вирішення, оскільки з'являлись нові технології обробки документів, виникали пов'язані з цим нові виробничі відносини. З огляду на це Верховною Радою України було ухвалено низку законів, провідне місце серед яких посідає Закон України «Про Національну програму інформатизації». Головною метою Національної програми інформатизації є створення необхідних умов для забезпечення громадян та суспільства своєчасною, достовірною та повною інформацією шляхом широкого використання інформаційних технологій, забезпечення інформаційної безпеки держави. Основним інформаційним продуктом визначено підготовлену і призначену для задоволення потреб користувачів документовану інформацію; під інформаційним ресурсом запропоновано розуміти сукупність документів у інформаційних системах (бібліотеках, архівах, банках даних тощо).

Відтак належна обробка документованої інформації (документів) та своєчасне доведення її до відома користувача – з входженням України в інформаційний простір – поступово почали набувати характеру державного пріоритету. Свідченням цього стало прийняття ряду Законів України, а саме: «Про електронні документи та електронний документообіг» [6] та «Про електронний цифровий підпис» [5].

В статті 4 Закону «Про електронні документи та електронний документообіг» зазначено, що реалізація державної політики електронного документообігу «покладається на Кабінет Міністрів України та інші органи виконавчої влади у межах повноважень, визначених законом», а «державне регулювання у сфері електронного документообігу спрямовано на: реалізацію єдиної державної політики електронного документообігу; забезпечення прав і законних інтересів суб'єктів електронного документообігу; нормативно-правове забезпечення технології оброблення, створення, передавання, одержання, зберігання, використання і знищення електронних документів» [6]. Важливу роль відіграло і впровадження електро-

ного цифрового підпису, що фактично надало електронному документу статусу офіційного й урівняло його з паперовим аналогом.

Окрім Верховної Ради України, до формування державної політики в сфері діловодства долучилися й виконавчі органи влади найвищого рівня. Законодавчо-нормативну базу діловодства з питань його інформатизації було доповнено Постановами Кабінету Міністрів України: «Про затвердження Порядку застосування наявності електронного документа (електронних даних) на певний момент часу» [9], «Про затвердження Порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності» [10], «Про затвердження Типового порядку здійснення електронного документообігу в органах виконавчої влади» [12], «Про затвердження Порядку обов'язкової передачі документальної інформації» [11] та указами Президента України, зокрема Указом «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні» та ін. [14].

Вищезазначене дає нам підстави припустити, що сфера електронного документообігу – як елемент інформатизації суспільства – переходить в розряд державного пріоритету і посідає значне місце в рамках державної політики в сфері діловодства.

В умовах стрімкого зростання кількості ділової документації значна увага з боку держави була приділена проблемам її уніфікації та приведення у відповідність до єдиного стандарту, що в умовах інформатизації та невідмінної інтеграції в світовий інформаційний простір є необхідною умовою розвитку діловодної сфери. Стандартизація процедури та методики обробки документів сприятиме ефективному пошуку необхідної документації та своєчасному інформуванню, а, як відомо, хто володіє інформацією, той володіє й ситуацією.

Тому наступним етапом по формуванню діловодної державної політики стали кроки щодо стандартизації та уніфікації документів, що оформився в розробку та впровадження державних стандартів та єдиних норм роботи з діловою інформацією на всіх рівнях управління та суспільного життя. До державних стандартів України належать: ДСТУ 2392-94 «Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення», ДСТУ 1.12:2004. Національна стандартизація. Правила ведення справ нормативних документів, ДСТУ 2226-93. Автоматизовані системи. Терміни та визначення, ДСТУ 2228-93. Системи оброблення інформації. Підготовлення і оброблення даних. Терміни та визначення, ДСТУ 2229-93. Систе-

ми оброблення інформації. Локальні обчислювальні мережі. Терміни та визначення, ДСТУ 2392-94. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення, ДСТУ 2395-2000 (ISO 5963:1985). Інформація та документація. Обстеження документа, встановлення його предмета та вибір термінів індексування. Загальна методика. На заміну ДСТУ 2395-94, ДСТУ 2396-94 (ISO 2382-16:1978). Системи оброблення інформації. Теорія інформації.

Терміни та визначення, ДСТУ 2628-94. Системи оброблення інформації. Оброблення тексту. Терміни та визначення, ДСТУ 2732:2004. Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення понять (на заміну ДСТУ 2732-94), ДСТУ 2940-94. Системи оброблення інформації. Керування процесами оброблення даних. Терміни та визначення, ДСТУ 3396.0-96. Захист інформації, Технічний захист інформації. (в 3-х частинах), ДСТУ 3719-1/10-98 (ISO 8613-1/10:1989). Інформаційні технології. Електронний документообіг. Архітектура службових документів (ODA) та обмінний формат (в 10 частинах), ДСТУ 3843-99. Державна уніфікована система документації. Основні положення (на заміну ГОСТ 6. 10. 1-88), ДСТУ 3844-99. Державна уніфікована система документації. Формуляр-зразок. Вимоги до побудови (на заміну ГОСТ 6.10.5-87), ДСТУ 4423-1:2005. Інформація та документація. Керування документацією. Частина 1. Основні положення. (ISO 15489-1:2001, MOD), ДСТУ 4423-2:2005. Інформація і документація. Керування документацією. Частина 2. Настанови. (ISO/TR 15489-2:2001, MOD), ДСТУ-Н ПМГ 48:2007. Порядок обміну документами в електронному форматі (ПМГ 48-2002, IDT) [21] та інші. І це далеко не повний перелік стандартів, що регулюють діяльність сфери діловодства в нашій країні. На сучасному етапі продовжується робота з стандартизації та узгодженості вітчизняних та міжнародних норм і стандартів ділової документації, яка активізувала жваву наукову дискусію щодо впровадження норм міжнародного стандарту ISO 15489-2001. Інформація та документація. – Управління документацією (ISO 15489-2001 Information and documentation – Records management) [23] в Україні.

Висновки. На нашу думку приведення вітчизняних діловодних процесів та методики роботи з документами відповідно до європейських стандартів в умовах глобалізації та інтеграції в європейське співтовариство на даному етапі є пріоритетом державної політики у сфері діловодства та є своєчасним і актуальним. А відмова від окремих національних елементів сфери діловодства, які історично традиційно закріпились на українському ґрунті, здебільшого продиктована економічними та політичними реаліями. Подібної думки дотримується й ряд

дослідників в сфері діловодства, документознавства та державного управління, зокрема, С. Шапошник [22], І. Антоненко [1], Я. Сорока [20] та інші.

Проте слід пам'ятати, що сліпе копіювання і насадження чужої моделі також не вирішить наболілих питань в сфері діловодства, оскільки менталітет українців свідчить про те, що вони досить болісно розлучаються з старим. Відтак на сьогодні перед Україною на державному рівні стоїть важливе завдання в сфері діловод-

ства: ухвалення галузевого закону «Про діловодство» та поступова адаптація нормативно-правової бази, на якій ґрунтується державна політика України в сфері діловодства, у відповідність з міжнародними нормами, при цьому максимально враховуючи національні інтереси. Лише так державна діловодна політика зможе інтегрувати в єдиний світовий інформаційний простір та задовольнити суспільні потреби в регулюванні даної сфери в межах своєї країни.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Антоненко І. Є. Проект концепції впровадження в Україні норм міжнародного стандарту ISO 15489-2001 «Інформація та документація – Управління документацією» // Студії з архівної справи та документознавства / Держкомархів України. УНДІАСД. – К., 2004. – Т. 11. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журналу: www.archives.gov.ua/Publicat/Studii/Studii. – Назва з екрана
2. Лозовицький О. С. Підготовка документознавців, інформаційних аналітиків – нагальна потреба інформаційного суспільства. / О.С.Лозовицький, Ю.І. Палеха – 3 жовтня 2007р. [Електронний ресурс] – Режим доступу до статті: <http://www.experts.in.ua/baza/analytic/detail.php?ID> – Назва з екрана
3. Положення про національний реєстр електронних ресурсів. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 березня 2004 р. N 326. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/law/04_reestr.html. – Заголовок з екрана
4. Про визначення головної організації з питань формування системи національних електронних інформаційних ресурсів. Наказ Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 22 березня 2004 року № 51/94. [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.uapravo.net/data/base31/ukr31785.htm – Заголовок з екрана
5. Про електронний цифровий підпис. Закон України від 22 травня 2003 року № 7852 / Формування і використання інформаційних ресурсів. Електронні документи: Збірник законів та нормативних актів [уклад. З. І. Тимошенко, Я. О. Чепуренко]. – К.: Видавництво Європейського університету, 2005. – 204с.
6. Про електронні документи та електронний документообіг. Закон України від 22 травня 2003 року № 851 / Формування і використання інформаційних ресурсів. Електронні документи: Збірник законів та нормативних актів [уклад. З. І. Тимошенко, Я. О. Чепуренко]. – К.: Видавництво Європейського університету, 2005. – 204с.
7. Про забезпечення реалізації заходів щодо включення електронних ресурсів до Національного реєстру електронних інформаційних ресурсів. Наказ Державного департаменту з питань зв'язку та інформатизації від 15 листопада 2004 року № 6. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.uapravo.net/data/base35/ukr13878.htm>. – Заголовок з екрана
8. Про затвердження Концепції формування системи національних електронних інформаційних ресурсів. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 травня 2003 р. N 259-р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/law/03_eir.html. – Заголовок з екрана
9. Про затвердження Порядку засвідчення наявності електронного документа (електронних даних) на певний момент часу. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 травня 2004 р. № 680 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>. – Заголовок з екрана
10. Про затвердження Порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 р. № 1452 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>. – Заголовок з екрана
11. Про затвердження Порядку обов'язкової передачі документованої інформації. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 р. № 1454 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>. – Заголовок з екрана
12. Про затвердження Типового порядку здійснення електронного документообігу в органах виконавчої влади. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 р. № 1453 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>. – Назва з екрана
13. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах. Закон України від 5 липня 1994 року № 80/94-ВР. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=80%2F94-%E2%F0%20target%3D>. – Заголовок з екрана
14. Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні. Указ Президента України від 31.07.2000 року № 928/2000. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=928%2F2000> – Заголовок з екрана
15. Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи «Електронний Уряд». Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2003 р. №208//Офіційний вісник України. – 2003. – № 9. – С.378
16. Про інформацію. Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2657 / Формування і використання інформаційних ресурсів. Електронні документи: Збірник законів та нормативних актів [уклад. З. І. Тимошенко, Я. О. Чепуренко]. – К.: Видавництво Європейського університету, 2005. – 204с.

17. Про Національний архівний фонд та архівні установи. Закон України від 24 грудня 1993 року N 3814-XII (остання редакція від 17.01.2007) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=2&nreg=3814-12>. – Заголовок з екрана
18. Про Національну програму інформатизації. Закон України від 13.09.2001р. 2684-III // Відомості Верховної Ради. – 2002. – №1. – С.3
19. Про обов'язковий примірник документів. Закон України від 9 квітня 1999 року N 595-XIV. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=595-14>. – Заголовок з екрана
20. Сорока Я. Правові засади реформування архівної справи в Україні // Юридичний вісник України. – № 28(576) [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журналу: http://www.yurincom.com/ua/legal_bulletin_of_Ukraine. – Заголовок з екрана
21. Стандарти з інформації, бібліографії, бібліотечної та видавничої справи: чинні в Україні на 1.05.2010р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.library.univ.kiev.ua>. – Заголовок з екрана
22. Шапошник С.П. Управління документацією в організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: www.nbu.gov.ua/e-journals/DeBu/2008-1/doc/4/05.pdf. – Заголовок з екрана
23. ISO TR 15489-2 – Information and Documentation – Records management – Part 2: Guidelines // ISO – Printed in Switzerland. – 2001 – 39 p. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.standards.ru/document/3619460.aspx. – Заголовок з екрана

Стаття надійшла до редакції 15.01.2015

REFERENCES:

1. *Antonenko I. YE. Proekt kontseptsiyi vprovadzhennya v Ukrayini norm mizhnarodnoho standartu ISO 15489-2001 «Informatsiya ta dokumentatsiya – Upravlinnya dokumentatsiyeyu» (The project of a concept of an introduction in Ukraine of international standards ISO 15489-2001 «Information and documentation – Document management) // Studiyi z arkhivnoyi spravy ta dokumentoznavstva / Derzhkomarkhiv Ukrayiny. UNDIASD. – K., 2004. – vol. 11. Regime to access: www.archives.gov.ua/Publicat/Studii/Studii.*
2. *Lozovyt'skyy O. S. Pidhotovka dokumentoznavtsiv, informatsiynykh analitykiv – nahal na potreba informat-siynoho suspilstva (Preparing of documentologists and information analysts – is an urgent need of information-society). Regime to access: <http://www.experts.in.ua/baza/analytic/detail.php?ID>.*
3. *Polozhennya pro natsionalnyy reyestr elektronnykh resursiv. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 17 bereznia 2004 r. N 326 (Regulations on the National Register of Electronic Resources. Regulations of the Cabinet of Ministers of Ukraine from 17.03.2004 N. 326). Regime to access: www.nbu.gov.ua/law/04_reestr.html.*
4. *Pro vyznachennya holovnoyi orhanizatsiyi z pytan formuvannya systemy natsionalnykh elektronnykh informatsiynykh resursiv. Nakaz Derzhavnogo komitetu zvyazku ta informatyzatsiyi Ukrayiny vid 22 bereznia 2004 roku № 51/94. (On the determination of the parent organization for the formation of the system of national electronic information resources. Order of the state committee of communication and informatization of Ukraine from 22.03.2004 year № 51/94). Regime to access: www.uapravo.net/data/base31/ukr31785.htm.*
5. *Pro elektronnyy tsyfrovyy pidpys. Zakon Ukrayiny vid 22 travnya 2003 roku № 7852 (On electronic digital signature. The Law of Ukraine from 22.05.2003 year № 7852) / Formuvannya i vykorystannya informatsiynykh resursiv. Elektronni dokumenty: Zbirnyk zakoniv ta normatyvnykh aktiv. K.: Vydavnytstvo Yevropeyskoho universytetu, 2005. 204 p.*
6. *Pro elektronni dokumenty ta elektronny dokumentoobih. Zakon Ukrayiny vid 22 travnya 2003 roku № 851 (On electronic documents and electronic document exchange. The Law of Ukraine from 22.05.2003 year № 851) / Formuvannya i vykorystannya informatsiynykh resursiv. Elektronni dokumenty: Zbirnyk zakoniv ta normatyvnykh aktiv. K.: Vydavnytstvo Yevropeyskoho universytetu, 2005. 204 p.*
7. *Pro zabezpechennya realizatsiyi zakhodiv shchodo vplyuchennya elektronnykh resursiv do Natsionalnoho reyestru elektronnykh informatsiynykh resursiv. Nakaz Derzhavnogo departamentu z pytan zvyazku ta informatyzatsiyi vid 15 lystopada 2004 roku № 6. (On the ensuring of realization measures on the inclusion of electronic resources to National Electronic Resources. Order of the state committee of communication and informatization of Ukraine from 15.11.2004 year № 6). Regime to access: <http://www.uapravo.net/data/base35/ukr13878.htm>.*
8. *Pro zatverdzhennya Kontseptsiyi formuvannya systemy natsionalnykh elektronnykh informatsiynykh resursiv. Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 5 travnya 2003 r. N 259-r. (On approval of the Concept of national systems of electronic information resources. Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine from 5.05.2003 N 259). Regime to access: http://www.nbu.gov.ua/law/03_eir.html.*
9. *Pro zatverdzhennya Poryadku zasvidchennya nayavnosti elektronnoho dokumenta (elektronnykh danykh) na pevnyy moment chasu. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 26 travnya 2004 r. № 680 (On approval of the certification of availability of electronic documents (electronic data) at a particular time. Regulations of the Cabinet of Ministers of Ukraine from 26.05.2004 № 680). Regime to access: <http://www.kmu.gov.ua>.*
10. *Pro zatverdzhennya Poryadku zastosuvannya elektronnoho tsyfrovoho pidpysu orhanamy derzhavnoyi vlady, orhanamy mistsevoho samovryaduvannya, pidpryyemstvamy, ustanovamy ta orhanizatsiyamy derzhavnoyi formy vlasnosti. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 28 zhovtnya 2004 r. № 1452 (On approval of the application of digital signature by public authorities, local governments, state-owned enterprises, institutions and organizations. Regulations of the Cabinet of Ministers of Ukraine from 28.10.2004 № 1452). Regime to access: <http://www.kmu.gov.ua>.*
11. *Pro zatverdzhennya Poryadku obovyazkovoyi peredachi dokumentovanoi informatsiyi. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 28 zhovtnya 2004 r. № 1454 (About adoption of Order of obligatory transfer of*

documented information. Decree of Cabinet Council of Ukraine from 28.10.2004 №1454). Regime to access: <http://www.kmu.gov.ua>.

12. Pro zatverdzhennya Typovoho porядku zdiysnennya elektronnoho dokumentoobihu v orhanakh vykonavchoyi vlady. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 28 zhovtnya 2004 r. № 1453 (About adoption of Standard Order of electronic document circulation in executive authorities. Decree of Cabinet Council of Ukraine from 28.10.2004 № 1453). Regime to access: <http://www.kmu.gov.ua>.

13. Pro zakhyst informatsiyi v informatsiyno-telekomunikatsiynyykh systemakh. Zakon Ukrayiny vid 5 lypnya 1994 roku N 80/94-VR. (About protection of information in information telecommunication systems. The Law of Ukraine from 05.07.1994 № 80/94-P). Regime to access: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=80%2F94-%E2%F0%20target%3D>.

14. Pro zakhody shchodo rozvytku natsionalnoyi skladovoyi hlobalnoyi informatsiynoyi merezhi Internet ta zabezpechennya shyrokooho dostupu do tsiyeyi merezhi v Ukrayini. Ukaz Prezydenta Ukrayiny vid 31.07.2000 roku № 928/2000. (About measures to facilitate development of the National component of the global Internet Information Infrastructure and providing wide access to Internet in Ukraine. The Presidential Decree of Ukraine from 31.07.2000 № 928/2000). Regime to access: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=928%2F2000>.

15. Pro zakhody shchodo stvorennya elektronnoyi informatsiynoyi systemy «Elektronnyy Uryad». Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 24 lyutoho 2003 r. № 208 (On measures to create an electronic information system «e-government». Decree of Cabinet Council of Ukraine from from 24.02.2003 № 208) // *Ofitsiynyy visnyk Ukrayiny*. – 2003. – № 9. – P.378.

16. Pro informatsiyu. Zakon Ukrayiny vid 2 zhovtnya 1992 roku № 2657 (About information. The Law of Ukraine from 02.10.1992 № 2657) / *Formuvannya i vykorystannya informatsiynyykh resursiv. Elektronni dokumenty: Zbirnyk zakoniv ta normatyvnykh aktiv*. K.: Vydavnytstvo Yevropeyskoho universytetu, 2005. 204p.

17. Pro Natsionalnyy arkhivnyy fond ta arkhivni ustanovy. Zakon Ukrayiny vid 24 hrudnya 1993 roku N 3814-XII (ostannya redaktsiya vid 17.01.2007) (On the National Archival Fund and Archival Institutions. The Law of Ukraine from 24.12.1993 № 3814-XII (the latest edition from 17.01.2007). Regime to access: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=2&nreg=3814-12>.

18. Pro Natsionalnu prohramu informatyzatsiyi. Zakon Ukrayiny vid 13.09.2001r. 2684-III (On the national program of Informatization. The Law of Ukraine from 13.09.2001 2684-III) // *Vidomosti Verkhovnoyi Rady*. – 2002. №1. P.3.

19. Pro obovyazkovyy prymirnyk dokumentiv. Zakon Ukrayiny vid 9 kvitnya 1999 roku N 595-XIV. (On Obligatory Copy of Documents. The Law of Ukraine from 09.04.1999 № 595-XIV). Regime to access: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=595-14>.

20. Soroka YA. Pravovi zasady reformuvannya arkhivnoyi spravy v Ukrayini (Legal basis reform of archives in Ukraine) // *Yurydychnyy visnyk Ukrayiny*. – № 28(576). Regime to access: http://www.yurincom.com/ua/legal_bulletin_of_Ukraine.

21. Standarty z informatsiyi, bibliografiyi, bibliotechnoyi ta vydavnychoyi spravy: chynni v Ukrayini na 1.05.2010r. (Standards which are existing in Ukraine in information, bibliography, library and publishing on 01.05.2010). Regime to access: <http://www.library.univ.kiev.ua>.

22. *Shaposhnyk S.P.* Upravlinnya dokumentatsiyeyu v orhanizatsiyi (Document management in the organization). Regime to access: www.nbu.gov.ua/e-journals/DeBu/2008-1/doc/4/05.pdf.

23. ISO TR 15489-2 – Information and Documentation – Records management – Part 2: Guidelines // ISO – Printed in Switzerland. – 2001 – 39 r. Regime to access: www.standards.ru/document/3619460.aspx.

Сокур Людмила Анатоліївна – кандидат історичних наук, доцент

Канівський гуманітарний інститут Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Адреса: 19000, м. Канів, вул. Федоренка, 28

E-mail: ludvik2007@yandex.ru

Sokur Lyudmyla Anatoliyivna – PhD in historical science, associate professor

Kaniv institute of humanities by Pavlo Tychna Uman state pedagogical university

Address: 28, Fedorenka Str., Kaniv, 19000, Ukraine

E-mail: ludvik2007@yandex.ru